CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Wiedza o społeczeństwie**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Forma/Formy arkusza:	MWHP-R0-100, MWHP-R0-200, MWHP-R0-700
Termin egzaminu:	8 czerwca 2026 r.
Data publikacji dokumentu:	26 czerwca 2026 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Ogólne zasady oceniania

Ten dokument zawiera **zasady oceniania** oraz **przykłady** poprawnych rozwiązań zadań otwartych.

W zasadach oceniania określono zakres wymaganej odpowiedzi: niezbędne elementy odpowiedzi i związki między nimi.

Przykładowe odpowiedzi do zadań otwartych **nie są** ścisłym wzorcem oczekiwanych sformułowań. **Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania** – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w zasadach oceniania.

- Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
- Gdy do jednego polecenia zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadną z nich.
- Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o zasadniczych brakach w rozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje zero punktów.

Rozwiązanie zadania na podstawie błędnego merytorycznie założenia uznaje się w całości za niepoprawne.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania określone w podstawie programowej[1]	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
II. W aspekcie stosunku do dobra, przyjęcia go jako głównego kryterium wartościowania moralnego, odróżniania go od zła oraz ćwiczenia w ocenie intencji i skutków według słuszności, pożytku i szkody. Zdający: 1) rozpoznaje to, co w życiu społecznym sprzyja rozwojowi człowieka, oraz przyczynia się do zachowania i pomnożenia dobra wspólnego w różnych społecznościach. III. W aspekcie stosunku do życia, czyli osobistego zaangażowania, kształtowania zamierzeń według własnych pasji, zdolności oraz poczucia wspólnoty i służby. Zdający: 1) interesuje się życiem zbiorowym, wyraża gotowość do osobistego podejmowania zadań społecznych i zaangażowania obywatelskiego w duchu patriotyzmu jako mądrej miłości ojczyzny ukształtowanej w tradycji Rzeczypospolitej; 2) rozumie znaczenie cnót indywidualnych i społecznych, praw i obowiązków, wolności i odpowiedzialności, szczęścia osobistego i rozwoju ludzkich wspólnot oraz sprawiedliwych praw i roztropnej polityki.	II. Dobro wspólne. Zdający: 2) charakteryzuje wynikający z zasady dobra wspólnego aspekt obowiązków jednostki względem wspólnoty; 3) przedstawia sprawiedliwość społeczną jako zasadę udziału członków wspólnoty w dobru wspólnym.
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego […]; 3) wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej.	SP: VIII. Wspólnoty narodowe / etniczne i ojczyzna. Zdający: 1) […] wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie dwóch poprawnych przykładów.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

[1] Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowe odpowiedzi
- Ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych (płacenie podatków)
- Obowiązek obrony ojczyzny
- Poszanowanie własności publicznej i symboli narodowych
- Dbałość o środowisko
- Wierność Rzeczypospolitej Polskiej
- Troska o dobro wspólne.

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VI. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający: 1) wyjaśnia, czym jest społeczeństwo obywatelskie […]; 2) podaje współczesne przykłady funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C

Zadanie 2.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VI. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający: 1) wyjaśnia, czym jest społeczeństwo obywatelskie […]; 2) podaje współczesne przykłady funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Zasady oceniania
2 pkt – sformułowanie dwóch poprawnych argumentów.
1 pkt – sformułowanie jednego poprawnego argumentu.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowe odpowiedzi

- Członkowie społeczeństwa obywatelskiego zrzeszają się w celu realizacji „rozmaitych celów społecznych”
- Członkowie społeczeństwa obywatelskiego udzielają wsparcia innym i poświęcają się dla dobra wspólnego
- Jednostki mniej aktywne mogą liczyć na wsparcie bardziej aktywnych członków wspólnoty.

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	III. Społeczności i wspólnoty. Zdający: 9) wymienia największe mniejszości narodowe w Rzeczypospolitej Polskiej […]; 10) charakteryzuje obecną politykę państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym […].
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej.	SP: VIII. Wspólnoty narodowe / etniczne i ojczyzna. Zdający: 4) wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne […] i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania […].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	III. Społeczności i wspólnoty. Zdający: 9) wymienia największe mniejszości narodowe w Rzeczypospolitej Polskiej […]; 10) charakteryzuje obecną politykę państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym […].
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej.	SP: VIII. Wspólnoty narodowe / etniczne i ojczyzna. Zdający: 4) wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne […] i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania […].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie:

- Karaimi nie posiadają własnego państwa
- Jest to mniejszość etniczna, ponieważ żadna mniejszość narodowa nie jest tak nieliczna (313 osób)
- Żadna mniejszość narodowa nie przybyła z Krymu, więc jest to mniejszość etniczna.

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności.	IV. Społeczeństwa i socjalizacja. Zdający: 2) […] wskazuje na różnice między społeczeństwem przemysłowym i poprzemysłowym.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: W sektorze usług zatrudniona jest mniej niż połowa pracujących.

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 11) wymienia aktualnych marszałków obu izb polskiego parlamentu; 15) charakteryzuje pozaustawodawcze znaczenie parlamentu (np. umacnianie więzi z Polonią […]).

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch luk.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1. Senat
2. Marszałek Senatu

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VII. Migracje i kwestia demograficzna w Polsce i we współczesnym świecie. Zdający: 1) wyjaśnia, czym są: migracja, imigracja, emigracja […]; 2) charakteryzuje zasięg i skalę przemieszczeń ludnościowych na ziemiach polskich w XX i XXI w.; 4) wskazuje największe skupiska Polaków na świecie w XXI w.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: Polacy na Litwie żyją od wieków, tylko granice się zmieniły. Emigracja przedstawiona w tekście dotyczy Polski po wstąpieniu do UE, kiedy to Polacy emigrowali na zachód, a nie na wschód.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 5.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych); 2) odróżnia to, co trwałe, od tego, co zmienne, a także to, co uniwersalne, od tego, co partykularne i związane z tradycjami lokalnymi – w życiu narodów i państw, w pojęciach i doktrynach politycznych i prawnych, w kulturze życia codziennego, komunikacji społecznej i kulturze politycznej, w instytucjach międzynarodowych.	XIV. Polityka zagraniczna Polski po 1989 r. Zdający: 1) charakteryzuje zmiany geopolityczne w otoczeniu Polski po 1989 r. (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji i ZSRS) oraz ich znaczenie dla naszego kraju.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej pełnej polskiej nazwy.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich / Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich

Zadanie 5.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VII. Migracje i kwestia demograficzna w Polsce i we współczesnym świecie. Zdający: 4) wskazuje największe skupiska Polaków na świecie w XXI w.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
D

Zadanie 6. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 6) wyjaśnia pojęcie faszyzmu i charakteryzuje jego różne konteksty znaczeniowe.

Zasady oceniania
2 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem oraz poprawnej nazwy państwa.
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem lub poprawnej nazwy państwa.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Tak.
Uzasadnienie: W tekście jest mowa o autorytecie i sile państwa oraz o rózgach liktorskich, które są symbolem faszyzmu. Tekst nie odnosi się do żadnych kwestii narodowych i rasowych, co wskazuje, że nie dotyczy nazizmu.
Nazwa państwa: Włochy.

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 7) analizuje zjawisko populizmu obecne we współczesnej polityce i jego konsekwencje.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 7) analizuje zjawisko populizmu obecne we współczesnej polityce i jego konsekwencje.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch sposobów działania.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Dzielenie społeczeństwa na „my”, czyli zwykli obywatele i „oni” – elita, rząd, przeciwnicy polityczni – odwoływanie się do emocji zamiast faktów
- Stosowanie uproszczonego przekazu – proste hasła w miejsce rzetelnych informacji co do programów politycznych
- Używanie emocjonalnego tonu wypowiedzi
- Używanie języka słuchaczy i identyfikowanie się z nimi
- Dopasowanie programu do oczekiwań potencjalnych wyborców.

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	X. Prawo. Zdający: 2) […] rozpoznaje rodzaje prawa ([…] cywilne, karne, administracyjne […]).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw rodzajów prawa.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Przepis 1.: administracyjne
Przepis 2.: cywilne

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	X. Prawo. Zdający: 4) rozróżnia generacje praw człowieka […].

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B1

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 16) wskazuje na elementy demokracji bezpośredniej […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem odwołującym się do tekstu i grafiki.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: Aby referendum ogólnokrajowe było wiążące dopełniony musi być wynik frekwencyjny – udział ponad 50% uprawnionych do głosowania. W referendum z 2023 r. udział wzięło jedynie 40,9%.

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 16) wskazuje na elementy demokracji bezpośredniej […].
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej.	SP: VII. Społeczność regionalna. Zdający: 1) […] lokalizuje własne województwo i powiaty wchodzące w jego skład oraz pozostałe województwa.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw województw.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
podkarpackim, lubuskim

Zadanie 11.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu […]. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 19) charakteryzuje funkcjonowanie organów gminy, powiatu i województwa.
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej […].	SP: VII. Społeczność lokalna. Zdający: 3) wymienia organy stanowiące […] w gminie […], przedstawia jak są one wybierane […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch luk.
1 pkt – poprawne uzupełnienie jednej luki.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rada Gminy; 5 lat

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 19) charakteryzuje funkcjonowanie organów gminy, powiatu i województwa.
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej.	SP: VI. Społeczność lokalna. Zdający: 3) wymienia organy stanowiące i wykonawcze w gminie […], przedstawia jak są one wybierane […].

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
PF

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 11.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	III. Społeczności i wspólnoty. Zdający: 10) charakteryzuje obecną politykę państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, wychodząc od postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
SP: I. Wiedza i rozumienie. Zdający: 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej.	SP: VII. Społeczność regionalna. Zdający: 1) […] lokalizuje własne województwo i powiaty wchodzące w jego skład oraz pozostałe województwa.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: Drugim językiem o tym statusie w województwie podlaskim jest język litewski.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 10) analizuje – z wykorzystaniem wyników badań opinii publicznej – postawy społeczeństwa polskiego wobec instytucji publicznych i polityków.

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FF

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski […]).	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 10) analizuje – z wykorzystaniem wyników badań opinii publicznej – postawy społeczeństwa polskiego wobec instytucji publicznych i polityków.

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie poprawnego wniosku.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Spośród przedstawionych w tabeli grup wiekowych najczęściej informacje o kandydatach z wieców i spotkań wyborczych czerpały osoby z grupy wiekowej 18–24 lata – 24%, zaś w najmniejszym stopniu z grupy wiekowej 25–34 lata – 6%
- Osoby z przedziału wiekowego 35–44 lata znacznie częściej niż osoby w przedziale wieku 25–34 czerpały informacje z wieców i spotkań (14% vs. 6%)
- Osoby z przedziału wiekowego 55-64 lata rzadziej niż osoby z przedziału 45–54 lata czerpały informacje z wieców i spotkań (7% vs. 10%).

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski […]).	XII. Formy ustroju współczesnych państw. Zdający: 6) charakteryzuje funkcje legislatywy: ustrojodawczą, ustawodawczą, kontrolną i kreacyjną; wskazuje kompetencje parlamentu w Rzeczypospolitej Polskiej w ramach poszczególnych funkcji.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy funkcji Sejmu.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Funkcja kreacyjna

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski […]).	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 7) omawia najważniejsze organy kontroli państwowej […].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem zawierającym nazwę Najwyższej Izby Kontroli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie: Tak.

Uzasadnienie: Fragment *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* dotyczy Prezesa Najwyższej Izby Kontroli (świadczy o tym sposób jego powołania), a tekst opisuje działania Najwyższej Izby Kontroli.

Zadanie 14.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
III. W aspekcie stosunku do życia, czyli osobistego zaangażowania, kształtowania zamierzeń według własnych pasji, zdolności oraz poczucia wspólnoty i służby. Zdający: 1) interesuje się życiem zbiorowym, wyraża gotowość do osobistego podejmowania zadań społecznych i zaangażowania obywatelskiego […]; 2) rozumie znaczenie cnót indywidualnych i społecznych, praw i obowiązków, wolności i odpowiedzialności, szczęścia osobistego i rozwoju ludzkich wspólnot oraz sprawiedliwych praw i roztropnej polityki.	VIII. Polityka i kultura polityczna. Zdający: 10) analizuje – z wykorzystaniem wyników badań opinii publicznej – postawy społeczeństwa polskiego wobec instytucji publicznych i polityków. XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 5) wymienia reprezentowane w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej partie polityczne […].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PF

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 14.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XIII. Formy ustroju współczesnych państw. Zdający: 4) charakteryzuje systemy ze szczególną rolą prezydenta – klasyczny prezydencki (na przykładzie Stanów Zjednoczonych Ameryki) […].

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B1

Zadanie 14.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. W aspekcie stosunku do życia, czyli osobistego zaangażowania, kształtowania zamierzeń według własnych pasji, zdolności oraz poczucia wspólnoty i służby. Zdający: 1) interesuje się życiem zbiorowym, wyraża gotowość do osobistego podejmowania zadań społecznych i zaangażowania obywatelskiego […].	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 5) wymienia reprezentowane w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej partie polityczne […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego wyjaśnienia.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Polskie Stronnictwo Ludowe i Polska 2050 Szymona Hołowni wystartowały w wyborach parlamentarnych w 2023 r. jako koalicja pod nazwą Trzecia Droga.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 7) omawia najważniejsze organy kontroli państwowej oraz sądownictwa konstytucyjnego. XII. Formy ustroju współczesnych państw. Zdający: 6) charakteryzuje funkcje legislatywy: ustrojodawczą, ustawodawczą, kontrolną i kreacyjną; wskazuje kompetencje parlamentu w Rzeczypospolitej Polskiej w ramach poszczególnych funkcji.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FF

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W aspekcie stosunku do dobra, przyjęcia go jako głównego kryterium wartościowania moralnego, odróżniania go od zła oraz ćwiczenia w ocenie intencji i skutków według słuszności, pożytku i szkody. Zdający: 1) rozpoznaje to, co w życiu społecznym sprzyja rozwojowi człowieka, oraz przyczynia się do zachowania i pomnożenia dobra wspólnego w różnych społecznościach. III. W aspekcie stosunku do życia, czyli osobistego zaangażowania, kształtowania zamierzeń według własnych pasji, zdolności oraz poczucia wspólnoty i służby. Zdający: 2) rozumie znaczenie cnót indywidualnych i społecznych, praw i obowiązków, wolności i odpowiedzialności, szczęścia osobistego i rozwoju ludzkich wspólnot oraz sprawiedliwych praw i roztropnej polityki.	XI. Ustrój i system polityczny III Rzeczypospolitej. Zdający: 7) omawia najważniejsze organy kontroli państwowej oraz sądownictwa konstytucyjnego. XII. Formy ustroju współczesnych państw. Zdający: 1) […] odróżnia prerogatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej od innych jego uprawnień.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy organu konstytucyjnego.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Prezydent RP

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 3) charakteryzuje spór polityczny w Polsce po 1989 r. w odniesieniu do sposobów radzenia sobie z dziedzictwem komunizmu.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego wyjaśnienia.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
W ramach rozmów Okrągłego Stołu zawarto porozumienie polityczne, przekształcone w rozwiązanie wyborcze, na mocy którego mandaty do Sejmu w wyborach z czerwca 1989 r. podzielono w następujący sposób: 65% miejsc dla rządzących ugrupowań politycznych, a o pozostałe 35% mogły rywalizować wszystkie ugrupowania polityczne na zasadach wolnego wyboru.

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W aspekcie stosunku do dobra, przyjęcia go jako głównego kryterium wartościowania moralnego, odróżniania go od zła […]. Zdający: 1) rozpoznaje to, co w życiu społecznym sprzyja rozwojowi człowieka, oraz przyczynia się do zachowania i pomnożenia dobra wspólnego w różnych społecznościach.	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 2) wymienia najważniejsze wydarzenia związane z przełomem 1989 r. w Polsce […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne chronologicznie uporządkowanie wydarzeń.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
2, 4, 1, 3

Zadanie 16.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski […]).	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 3) charakteryzuje spór polityczny w Polsce po 1989 r. w odniesieniu do sposobów radzenia sobie z dziedzictwem komunizmu.

Zasady oceniania
1 pkt – sformułowanie dwóch poprawnych argumentów.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Wybory nie były w pełni wolne / demokratyczne
- W kraju wciąż rządzili komuniści, manifestacje tłumiono, obywatelom wciąż groziły represje / naciski, więc mogli bać się głosować na kandydatów opozycji
- Funkcjonowanie cenzury utrudniało prowadzenie kampanii wyborczej, a więc uczciwą rywalizację z kandydatami komunistycznymi
- Nie wszyscy więźniowie polityczni wyszli na wolność – władzy komunistycznej nie można było ufać (w zakresie stosowania się do ustaleń okrągłostołowych, a więc również w kwestii wyborów)
- Ugodowi działacze z Wałęsą na czele nie mieli upoważnienia do zawierania porozumień z władzami komunistycznymi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 16.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 2) wymienia najważniejsze wydarzenia związane z przełomem 1989 r. w Polsce […]; 3) charakteryzuje spór polityczny w Polsce po 1989 r. w odniesieniu do sposobów radzenia sobie z dziedzictwem komunizmu.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: wybory parlamentarne.
Uzasadnienie: „Kontrakt wyborczy” zawarty przy Okrągłym Stole dotyczył wyboru posłów do Sejmu.

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W aspekcie stosunku do dobra, przyjęcia go jako głównego kryterium wartościowania moralnego, odróżniania go od zła oraz ćwiczenia w ocenie intencji i skutków według słuszności, pożytku i szkody. Zdający: 1) rozpoznaje to, co w życiu społecznym sprzyja rozwojowi człowieka, oraz przyczynia się do zachowania i pomnożenia dobra wspólnego w różnych społecznościach.	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 7) wyjaśnia pojęcia prywatyzacji, reprywatyzacji, powszechnego uwłaszczenia.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Reprywatyzacja

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności […].	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 7) wyjaśnia pojęcia prywatyzacji, reprywatyzacji, powszechnego uwłaszczenia.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie:

- Tekst 1. mówi o reprywatyzacji, a Powszechne Świadectwa Udziałowe emitowane były w ramach Programu Powszechnej Prywatyzacji.
- Tekst 1. mówi o zwrocie własności jej byłym właścicielom, a Powszechne Świadectwo Udziałowe wydawane było w celu przekazania części majątku państwowego wszystkim obywatelom.

Zadanie 17.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 6) charakteryzuje transformację gospodarczą w Polsce po 1989 r.; 7) wyjaśnia pojęcia prywatyzacji, reprywatyzacji, powszechnego uwłaszczenia.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PP

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 17.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIII. Rzeczpospolita i problem wychodzenia z komunizmu. Zdający: 7) wyjaśnia pojęcia prywatyzacji, reprywatyzacji, powszechnego uwłaszczenia; 9) wyjaśnia pojęcia uwłaszczenia nomenklatury i kapitalizmu politycznego; podaje przykłady tych zjawisk w Polsce po 1989 r.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego wyjaśnienia.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Powszechne uwłaszczenie było procesem pożądanym, uwłaszczenie nomenklatury – zjawiskiem patologicznym, korupcyjnym, niemoralnym.
- Powszechne uwłaszczenie było (w założeniu) korzystne dla wszystkich obywateli / dawało równe szanse wszystkim obywatelom, uwłaszczenie nomenklatury odbywało się z korzyścią jedynie wąskiej grupy postkomunistów, mających odpowiednie koneksje wynikające z zajmowanych w poprzednim systemie politycznym stanowisk.

Zadanie 18.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIV. Polityka zagraniczna Polski po 1989 r. Zdający: 1) charakteryzuje zmiany geopolityczne w otoczeniu Polski po 1989 r. (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji i ZSRS) oraz ich znaczenie dla naszego kraju.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie
FF

Zadanie 18.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIV. Polityka zagraniczna Polski po 1989 r. Zdający: 1) charakteryzuje zmiany geopolityczne w otoczeniu Polski po 1989 r. (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji i ZSRS) oraz ich znaczenie dla naszego kraju.

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 18.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 1) ma rzetelną wiedzę o kulturowych, politycznych i gospodarczych aspektach życia społecznego, ze szczególnym odniesieniem do współczesności (przede wszystkim w odniesieniu do Polski, z uwzględnieniem aspektów międzynarodowych).	XIV. Polityka zagraniczna Polski po 1989 r. Zdający: 1) charakteryzuje zmiany geopolityczne w otoczeniu Polski po 1989 r. (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji i ZSRS) oraz ich znaczenie dla naszego kraju; 2) przedstawia główne etapy i konsekwencje wejścia Polski w struktury euroatlantyckie (NATO w 1999 r.) […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnego rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie: Nie.
Uzasadnienie: Czechy wstąpiły do NATO razem z Polską (1999 r.) a Słowacja później (dopiero w 2004 r.).

Zadanie 19. (0–7)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W aspekcie stosunku do prawdy, stałego zmierzania do jej poznania i odróżniania od fałszu oraz ćwiczenia w rozpoznawaniu stopnia pewności i prawdopodobieństwa. Zdający: 2) odróżnia to, co trwałe, od tego, co zmienne […] – w życiu narodów i państw […] w kulturze życia codziennego […]. II. W aspekcie stosunku do dobra, przyjęcia go jako głównego kryterium wartościowania moralnego, odróżniania go od zła oraz ćwiczenia w ocenie intencji i skutków według słuszności, pożytku i szkody. Zdający: 1) rozpoznaje to, co w życiu społecznym sprzyja rozwojowi człowieka, oraz przyczynia się do zachowania i pomnożenia dobra wspólnego w różnych społecznościach; 2) ocenia zjawiska życia społecznego. III. W aspekcie stosunku do życia, czyli osobistego zaangażowania, kształtowania zamierzeń według własnych pasji, zdolności oraz poczucia wspólnoty i służby. Zdający: 3) buduje własne wypowiedzi na temat zagadnień życia społecznego, formułuje oceny i je uzasadnia, uczestniczy w debacie – z myślą o własnym rzetelnym i twórczym udziale w życiu publicznym.	V. Różnice społeczne. Zdający: 5) charakteryzuje wybrany problem życia społecznego w Rzeczypospolitej Polskiej; rozważa różne możliwości jego rozwiązania. VII. Migracje i kwestia demograficzna w Polsce i we współczesnym świecie. Zdający: 9) charakteryzuje rolę wzrostu demograficznego dla perspektyw rozwojowych kraju, zestawia to z obecną sytuacją Polski w tym zakresie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania

7 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi w pełni trzema aspektami tematu oraz o właściwej formie, strukturze i logice wywodu.
6 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi dwoma aspektami tematu w pełni i z jednym – częściowo oraz o właściwej formie, strukturze i logice wywodu ALBO rozwiązanie ze zrealizowanymi w pełni trzema aspektami tematu.
5 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi dwoma aspektami tematu w pełni i z jednym – częściowo ALBO rozwiązanie ze zrealizowanym jednym aspektem w pełni i z dwoma – częściowo oraz o właściwej formie, strukturze i logice wywodu.
4 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi w pełni dwoma aspektami tematu ALBO rozwiązanie ze zrealizowanymi częściowo trzema aspektami tematu oraz o właściwej strukturze i logice wywodu, ALBO rozwiązanie ze zrealizowanym jednym aspektem tematu w pełni i z dwoma – częściowo.
3 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi częściowo trzema aspektami tematu ALBO rozwiązanie ze zrealizowanym jednym aspektem tematu w pełni i z jednym – częściowo.
2 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanymi częściowo dwoma aspektami tematu ALBO rozwiązanie ze zrealizowanym w pełni jednym aspektem tematu.
1 pkt – rozwiązanie ze zrealizowanym częściowo jednym aspektem tematu.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Aspekty tematu:
1) przedstawienie przyczyn zmian struktury demograficznej Polski
2) przedstawienie negatywnych konsekwencji tych zmian dla społeczeństwa polskiego
3) przedstawienie negatywnych konsekwencji tych zmian dla gospodarki polskiej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź

Polska, podobnie jak inne kraje europejskie, od wielu lat przechodzi niekorzystne zmiany demograficzne. Ich wyrazem są starzenie się społeczeństwa i niska liczba urodzeń, co prowadzi do spadku liczby ludności w naszym państwie.

Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym ma kilka przyczyn. Wcześniej w znacznym stopniu spowodowana wyjazdami za pracą poza granice kraju (zwłaszcza po przystąpieniu Polski do UE), a obecnie – zmianą modelu rodziny (kobiety rodzą coraz mniej dzieci) oraz ze względu na większe znaczenie uzyskania odpowiedniej edukacji umożliwiającej podążanie wybraną ścieżką kariery zawodowej (przekłada się to na późniejsze zakładanie rodzin i ich zmniejszoną dzietność).

Skutkiem tego populacja nie podlega odnawianiu się w stopniu wystarczającym, a co za tym idzie – zwiększa się procentowy udział w społeczeństwie osób w wieku poprodukcyjnym (więcej osób starszych w społeczeństwie). Powoduje to większe obciążenie i koszty systemów opieki społecznej i zdrowotnej.

Wyraźny spadek ludności składającej się na grupę osób w wieku produkcyjnym może skutkować zmniejszeniem produktywności gospodarki, choćby ze względu na problem braku pracowników, a co za tym idzie – utrzymywaniem wzrostu gospodarczego. Większa liczba osób w wieku poprodukcyjnym oznacza też ciągły wzrost kosztów świadczeń emerytalnych, co w przyszłości może prowadzić do wzrostu obciążeń podatkowych osób pracujących i wzrostu kosztów ich życia.

Wydaje się, że w obecnym stanie rzeczy zwiększenie przyrostu naturalnego jest niemożliwe, w związku z tym jedynym sposobem poprawy sytuacji jest przyjmowanie osób w wieku produkcyjnym z innych krajów.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/